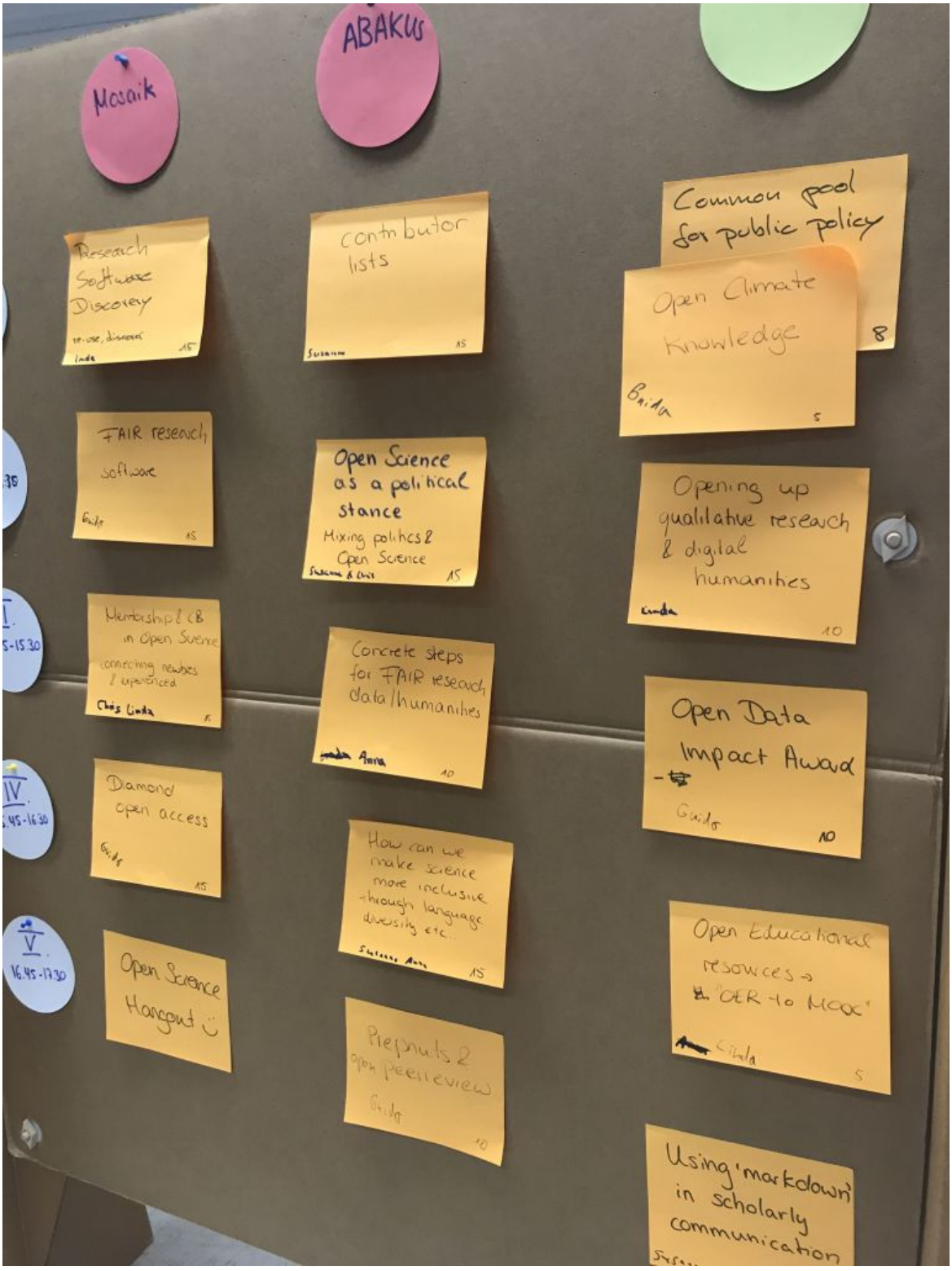
Barcampissä pohdittiin yhdessä avoimuutta

20.3.2020

Berliinissä jo seitsemännen kerran järjestetyn Open Science 2020 –konferenssin rinnalla toteutettu Open Science Barcamp keräsi yhteen maaliskuussa yli viisikymmentä osallistujaa Euroopan eri maista. Open Science Barcamp on avoin tilaisuus kaikille, jotka ovat kiinnostuneita keskustelemaan, oppimaan lisää ja jakamaan kokemuksiaan avoimen tieteen käytännöistä. Osallistujat ovat suurimmaksi osaksi tukipalveluhenkilöstöä ja kirjastolaisia, mutta ilahduttavassa määrin myös tutkijoita.

Barcamp-toimintamalliin kuuluu, että osallistujat saavat päivän aluksi esittää itseään kiinnostavia aiheita tai teemoja, joista haluavat keskustella 45 minuuttia kestävissä työpajasessioissa. Aiheet kerätään ylös, ja jos ne saavat kannatusta muilta osallistujilta, ne hyväksytään mukaan. Hyväksytyt aiheet aikataulutetaan rinnakkaisiin sessioihin, joista osallistujat voivat valita kiinnostavimmat. Jokaisen session jälkeen on 15 minuutin pituinen tauko, jonka aikana osallistujat voivat edelleen verkostoitua keskenään. Kahvia ja pientä purtavaa on tarjolla koko päivän ajan.

Barcamp-työpajapäivän aikana ehdittiin keskustella yhteensä 15 mielenkiintoisesta aiheesta.

Kielimuureja ja lingua franca

Tämänkertaisen Barcampin teemat liittyvät mm. avoimiin ohjelmistoihin, ihmistieteisiin soveltuviin avoimuutta edistäviin menetelmiin sekä tutkijoiden ja TKI-henkilöstön motivointiin. Yksi mielenkiintoinen sessio käsitteli kieleen liittyviä haasteita mm. kielimuurien näkökulmasta (language barrier). On selvää, että vaikka esimerkiksi englanti on tutkimuksessa eräänlainen lingua franca eli yleiskieli, jota myös muunkieliset yleisesti

osaavat, se ei ole silti kaikkien äidinkieli. Mitä tapahtuisi, jos kaikki tutkimus tehtäisiin vain englanniksi? Tai saavatko esimerkiksi suomalaiset tutkijat ollenkaan kansainväistä näkyvyyttä, jos he tekevät tutkimustaan vain suomeksi? Miten toisaalta englantia osaamattomat tutkijat pystyvät esimerkiksi hyödyntämään tehokkaasti erilaisia ohjelmistoja, joiden käyttöliittymien kielenä on ainoastaan englanti?

Mielenkiintoinen näkökulma on myös se, että vaikka kaikki informaatio olisi olemassa ja saatavilla omalla äidinkielellä, ei sekään aina riitä. Esimerkiksi edes kaikki tutkijat eivät aina ymmärrä vieraan tutkimusalan termejä ja sanastoja. Vielä vähemmän tieteellisestä tekstistä saattaa saada irti esimerkkisi pienyrittäjä. Ja riittääkö yrittäjillä ylipäätään aika ja mielenkiinto perehtyä tieteellisiin artikkeleihin? Siksi onkin hyvin tärkeää, että ammattikorkeakoulut julkaisevat myös yleiskielelle käännettyjä artikkeleita, joista on nopeasti omaksuttavissa tärkeimmät tutkimustulokset.

Yhteistyötä yli ammattikorkeakoulurajojen?

Barcamp-päivä oli pitkä. Se herätti kuitenkin monia ajatuksia ja toi lähelle ihmiset, jotka ovat kiinnostuneita samoista asioista. Tulee kuitenkin muistaa, että näkemyksiä voi olla monenlaisia ja eri ratkaisut toimivat eri ympäristöissä. Esimerkiksi Euroopan isoissa yliopistoissa riittää aktiivisia tutkijoita osallistumaan joka kuukausi järjestettäviin työpajoihin ja lounastilaisuuksin sekä mentorohjelmiin. Suomessa volyymit eivät etenkään ammattikorkeakouluissa ole isoja ja siksi voisi olla mahdollista järjestää esimerkiksi saman toimialan tutkijoille suunnattuja tapaamisia yli korkeakoulurajojen. Näissä tapaamisissa tutkijat pääsisivät keskustelemaan keskenään juuri heidän alalleen soveltuvista avoimuutta tukevista menetelmistä. Ainakin avoimen tieteen ja tutkimuksen tukipalveluja on jo onnistuneesti järjestetty valtakunnallisessa yhteistyössä, ja se on vahvistanut koko kentän osaamista. Ehkä vastaavanlaiseen yhteistyöhön olisi tilausta myös tutkijoiden keskuudessa.

Seliina Päällysaho
Tutkimuspäällikkö
SeAMK